

DE BODEM VAN DE MAASHORST MOET WEER ALS EEN SPONS GAAN WERKEN'

De regen kwam met bakken naar beneden de afgelopen tijd. November bleek zelfs de natste maand van de laatste dertig jaar. Al dat water was zeer welkom in De Maashorst. Het natuurgebied kampt al lang met verdroging door een te laag grondwaterpeil, en zowel de natuur als landbouw heeft daar last van. Is het probleem opgelost nu de grondwatervoorraad weer is aangevuld? "Niets is minder waar", vertelt Simon Schimmel, projectleider bij waterschap Aa en Maas.

Door klimaatverandering komen in de toekomst steeds vaker lange droge periodes afgewisseld met flinke regenbuien voor. "Het watersysteem in De Maashorst is nog niet goed ingericht voor dit soort extreme weersomstandigheden", legt Simon uit. "De bodem is nu verzadigd, er kan bijna geen water meer bij. Maar als het weer langdurig droog is, daalt ook het grondwaterpeil weer. De bodem kan het water nog niet goed vasthouden."

TEKENEN VAN VERDROGING

Dat er sprake is van verdroging zie je als je door het gebied wandelt. Bomen en planten verliezen te vroeg in het jaar hun bladeren. In de vennen -een belangrijke drinkbron voor dieren- staat slechts nog een plasje, of ze vallen zelfs droog. En op de landbouwpercelen in de kern van De Maashorst doen apparaten voor beregening van de gewassen hun werk.

Waterschap Aa en Maas liet onderzoeken hoe het komt dat de bodem het water niet goed vasthoudt. Dat heeft meerdere oorzaken. Zo werden vanaf de jaren zestig sloten en beken in ons land massaal rechtgetrokken. Water moest snel worden afgevoerd om overlast voor aanliggende percelen en huizen te voorkomen. Daardoor had het water te weinig tijd om de bodem in te zakken en daalde langzaam het grondwaterpeil.

"Nu mogen beken en sloten weer kronkelen, zodat het water langer in het gebied blijft en de grondwatervoorraad kan aanvullen. Een voorbeeld is de Venloop; die 'meandert' weer sinds 2018", zegt Simon.

Ook de uitbreiding van bebouwing rondom het natuurgebied heeft effect op het grondwaterpeil. De Maashorst ligt hoger; jarenlang was de grondwatervoorraad in De Maashorst voldoende om zelfs te delen met omliggende lagere gebieden. "In de loop der tijd zijn woonwijken dichtbij gebouwd, waarvan de kruipruimtes natuurlijk droog moeten blijven. Daarom zijn er sloten voor afwatering aangelegd. Grondwater stroomt van hoog naar laag. Via die ondergrondse verbindingen tussen het natuurgebied en de woonwijken stroomt het water sneller weg. De grondwatervoorraad is flink gekrompen", vertelt Simon.

MAATREGELEN VOOR TOEKOMSTBESTENDIG WATERSYSTEEM

Het is dus niet alleen voor het natuurgebied belangrijk om het watersysteem toekomstbestendig te maken, maar ook voor de omliggende gebieden. Het waterschap bereidt maatregelen voor die in 2024 worden uitgevoerd. Simon: "Die helpen om de bodem in De Maashorst weer als een spons te laten werken en water beter vast te houden. Zoals het ondieper maken of dempen van beken

of sloten en het (ver)plaatsen van stuwen. Zo krijgt het water meer tijd om de bodem in te zakken."

Een stap in de goede richting, maar aanvullende maatregelen zijn volgens Simon nog nodig. Voorbeelden hiervan zijn het afkoppelen van regenwater van het rioolstelsel in de bebouwde gebieden rondom de Maashorst, en aan het op kleine schaal omvormen van naald- naar loofbos. "Maatregelen waarvoor afstemming met de samenwerkingspartners nodig is. En die je ook terugziet in de Gebiedsvisie en het Inrichtings- en beheerplan. Daarom blijven we graag nauw betrokken bij de ontwikkeling van De Maashorst. Samen moeten we ervoor zorgen dat de grondwatervoorraad weer voldoende is. Zodat de mooie natuur zich er kan herstellen."

Hoe beleven verschillende mensen uit de regio natuurgebied De Maashorst? We laten ze aan het woord!

Sporter Ramon Josemanders

"De Maashorst is zo ongeveer mijn achtertuin. Als voorzitter van de wielclub Zeeland stap ik uitersaai regelmatig op de fiets, in dit seizoen vooral op de mountainbike. In de Maashorst liggen verschillende mooie routes voor mountainbikers, sommige echt uitdagend. Bovendien kun je deze makkelijk aan elkaar knopen, zodat je een flink eind kunt fietsen naar bijvoorbeeld Herperduin of Bedafse Bergen. Ik vind het mooi dat ik tijdens mijn tochten veel wandelaars, andere fietsers en mensen die paardrijden tegenkom. Dat kan prima samen, als je rekening met elkaar houdt. Mijn vriendin rijdt paard en samen wandelen we met veel plezier met onze twee honden in het gebied. Ik vind het buiten zijn, in een mooi natuurgebied met ook nog eens bijzondere dieren om je heen echt bijzonder."

EEN NIEUWE WEBSITE VOOR HET OERGBIED IN BRABANT

Sinds begin dit jaar heeft natuurgebied De Maashorst een nieuwe website: www.natuurgebieddemaashorst.nl. Door de toegenomen (recreatie)druk op de natuur en de nieuwe gebiedsvisie is het doel van de website inmiddels veranderd. Met de nieuwe website willen de partners in het natuurgebied meer informeren over (het belang van) de natuur en wat er zich in en om het natuurgebied afspeelt.

De vormgeving van de website is opgefrist. Ook is er meer informatie toegevoegd over de organisatie en het beleid over het natuurgebied. In de loop van dit jaar komt er meer informatie over de natuur (planten en dieren) in het oergebied van Brabant en de geschiedenis van De Maashorst. Daarnaast ontwikkelen we een aparte pagina voor de projecten in het gebied en gaan we meldingen over werkzaamheden in het gebied via de website aankondigen.

Wil je op de hoogte blijven? Schrijf je dan in via de website door de QR-code te scannen. Dan ontvang je één keer per kwartaal updates over het natuurgebied, rechtstreeks in jouw mailbox.

